

[Karen-Thurøe Hansen]

Det konservative folkeparti kan fuldt ud tilslutte sig, at der sker en revision af sindssygeloven som foreslået af det radikale venstre.

Vi er enige med forslagsstillerne i, at vi har en fortræffelig lov på dette område, men helt naturligt må der efter 40 år være enkelte paragraffer, der trænger til en revision.

Jeg er glad for, at justitsministeren indvilliger i, at der skal ske en revision. Tiderne har jo været sådan, som det også fremgår af bemærkningerne, at der er ca. 1.200 personer, der tvangsindlægges hvert år. Det er jo mange. Mange af dem bliver selvfølgelig udskrevet næsten med det samme, men trods alt er der visse hensyn at tage.

Jeg må måske som et kuriosum nævne, at allerede ved lovens tilblivelse i 1937-38 stillede det konservative folkeparti sammen med venstre ændringsforslag lige nøjagtigt til de paragraffer, som nu foreslås ændret. Dengang kunne regeringen ikke gå ind for disse forslag. Jeg må måske - stadig væk som et kuriosum - nævne, at dengang bestod regeringen af socialdemokratiet og det radikale venstre. At det radikale venstre nu vinder gehør hos regeringen, er kun så meget mere en glæde.

Vi vil meget gerne se grundigt på forslaget i udvalgsarbejdet. Jeg ved ikke, om der bliver en meget stor debat, som justitsministeren eventuelt venter det i dag, men det gør der i alt fald ikke fra det konservative folkepartis side.

Inger Harms (SF):

Lov nr. 118 af 1938 om sindssyge personers hospitalsophold er blevet kaldt verdens bedste sindssygelov. Det er muligt, at den har været det. Hvis den er det stadig væk, er det beskæmmende - ikke alene for Danmark, men for hele verdens sindssygelove.

Den nuværende sindssygelov er medvirkende til at skabe ulige retssikkerhedsmæssige vilkår for ikke-sindssyge og for sindssyge. Det gælder f. eks. ved begåelse af forbrydelser. Her er det jo almindeligt, at ikke-sindssyge får en tidsbestemt straf, hvorimod en sindssyg får en tidsubestemt straf. Denne består i forskellige former for frihedsberøvelse og visse kontrolforanstaltninger. Det drejer sig om anbringelse på psykiatriske institutioner og om psykiatriske behandlinger.

Tanken bag denne forskel i strafudmålingen skulle være, at den sindssyge ikke kan være ansvarlig for sine handlinger. Det er jo en god tanke, men den gør det samtidig muligt at fastholde den sindssyge i en meget lang periode, da det kan være svært at vurdere, hvornår man er rask, eller hvor længe man skal være under opsyn, før man kan erklæres for at være rask og dermed have udstået sin straf.

Vi kan i socialistisk folkeparti helt tilslutte os det fremsatte forslag fra radikal side til en folketingsbeslutning om revision af sindssygeloven.

Hvad angår bemærkningerne til forslaget om de ændringer, man fra forslagsstillernes side kunne ønske foretaget i den eksisterende lov, er det sikkert ting, som SF også kan tilslutte sig.

Der er mange aspekter i det at være indlagt uden egen vilje, som trænger til en revision. Først og fremmest: hvem kan kræve en person tvangsindlagt, hvem bestemmer, hvor længe vedkommende kan holdes tvangsindlagt, og hvad med den registrering, der finder sted, og som for evigt vil stemple den, der engang har været indlagt under sindssygeloven? Vedkommende har senere svært ved at få kørekort, og ved tegning af en livsforsikring kræves en højere præmie end for såkaldt almindelige mennesker.

Med hensyn til værge for den tvangsindlagte finder jeg det ganske rimeligt, at det ikke er nære pårørende, der bliver beskikket som værge, men om det skal være en advokat, er jeg ikke klar over. Hvordan med betalinger?

Det er også urimeligt med de nuværende regler for domstolsprøvelse. En ikke-sindssyg, der bliver anholdt, skal for en dommer inden 24 timer. En tvangsindlagt, der har fået berøvet sin frihed, kan forlænge sagen forelagt for justitsministeriet. Den afgørelse, ministeriet træffer, kan så forelægges en domstol. På denne måde kan der gå en måneds tid. Ofte er patienten udskrevet før, således at det er meget få sager, der kommer for en domstol. Er det ikke rimeligt, at der eksisterer samme regler for frihedsberøvelse som for en anholdelse?

Det bliver også hævdet fra tidligere sindslidendes side, at deres retsstilling er uhyre ringe, fordi der er så lidt kontrol med den magtudøvelse, der finder sted.